

Vuosaaren musiikkiopiston taiteen perusopetuksen musiikin yleisen oppimäärän opetussuunnitelma

Nimi	Vuosaaren musiikkiopiston taiteen perusopetuksen musiikin yleisen oppimäärän opetussuunnitelma
Kunta	Helsinki
Hyväksymispäivämäärä	21.8.2018

SISÄLTÖ

1. Toiminta-ajatus.....	1
2. Oppilaitoksen arvot.....	2
3. Oppimiskäsitys.....	4
4. Oppimisympäristöt ja työtavat.....	5
5. Oppilaitoksen toimintakulttuuri	7
6. Opintojen laajuus ja rakenne	8
7. Yleisen oppimäärän yhteiset tavoitteet.....	10
8. Oppimisen arviointi	12
9. Musiikki	14
9.1. Varhaisiän musiikkikasvatus.....	14
9.2. Musiikin yhteiset opinnot	15
9.3. Musiikin teemaopinnot.....	19
9.4. Aikuisten musiikin opetus	22
9.5. Työtavat musiikin opetuksessa	23
9.6. Oppimisen arviointi musiikin opetuksessa	24
9.7. Oppilaaksi ottamisen periaatteet	24
9.8. Oppimäärän yksilöllistäminen.....	25
9.9. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa	25
9.10. Toiminnan jatkuva kehittäminen	26

1. Toiminta-ajatus

Vuosaaren musiikkiopisto on yksityinen, vuoden 2005 syksyllä perustettu musiikkioppilaitos, joka antaa musiikin yleisen ja laajan oppimäärän mukaista tasokasta taiteen perusopetusta. Sen ylläpitäjäyhteisö on Vuosaaren musiikkiopiston Tuki ry. Helsingin kaupungin kulttuuri- ja kirjastolautakunta on myöntänyt Vuosaaren musiikkiopistolle virallisen taiteen perusopetusluvan.

Vuosaaren musiikkiopiston toiminnan tarkoituksena on pyrkiä antamaan mahdollisimman monelle asiasta kiinnostuneelle vuosaarelaislapselle ja –nuorelle mahdollisuus päästä osalliseksi taiteen perusopetuksesta, ottaen huomioon taloudelliset resurssit. Vuosaaren musiikkiopiston toiminta-ajatuksena on luoda perustaa henkiselle kasvulle ja hyvinvoinnille sekä antaa valmiuksia musiikin ja tanssin elinikäiseen harrastamiseen sekä mahdollisiin ammattiopintoihin.

Vuosaaren musiikkiopiston tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Vuosaaren musiikkiopisto haluaa kehittää ja säilyttää kansallista kulttuuria sekä tukea oppilaan kykyä arvostaa myös erilaisia / eri maiden musiikkikulttuureja. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle ja rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin.

Opetus on tavoitteellista, päämäärätietoista ja tähtää elinikäiseen musiikkiharrastukseen sen moninaisissa muodoissaan. Oppilasta kannustetaan oman harjoittelun lisäksi musiikin kuunteluun, säännölliseen konserteissa käyntiin sekä korostetaan myös muiden taideaineiden tärkeyttä. Opetuksessa otetaan huomioon pitkäjänteisyyden lisäksi oppimisen ilo ja yksilölliset erilaisuudet. Opetus lähtee oppilaan henkilökohtaisista tarpeista ja noudattaa opetushallituksen valtakunnallisia musiikin yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteita.

Vuosaaren musiikkiopisto tekee yhteistyötä alueen opistojen ja muiden toimijoiden kanssa pyrkimyksenä tavoittaa sellaisia lapsia ja nuoria, jotka eivät muuten hakeutuisi taiteen perusopetuksen pariin. Vuosaaren musiikkiopisto pyrkii olemaan mukana alueen moninaisissa yhteistyökuvioissa myös aikuisväestöön liittyen.

Kuva: Saseka-talo, Vuosaaren musiikkiopiston pääopetuspaikka.

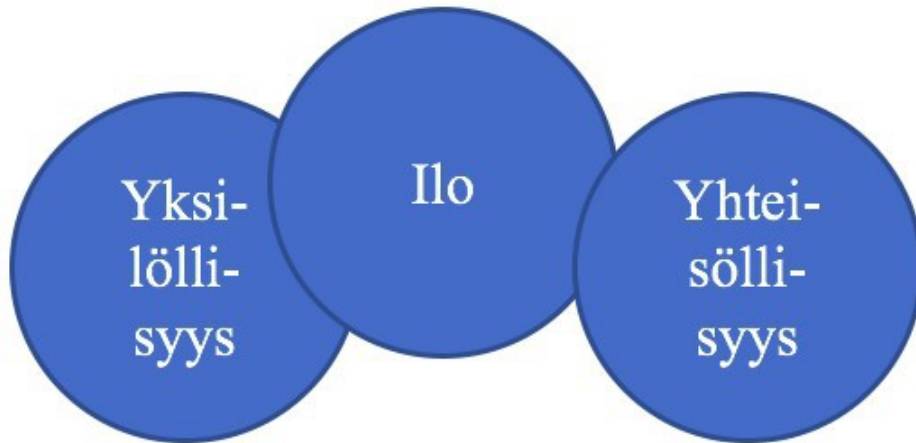
2. Oppilaitoksen arvot

Arvoperusta

Vuosaaren musiikkiopiston taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat arvoihin, jotka rakentuvat ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolten moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä.

Vuosaaren musiikkiopiston opetuksen lähtökohtana ovat kullekin taiteenalalle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

VUOSAAREN MUSIIKKIOPISTON ARVOT

Yksilöllisyys

- Vuosaaren musiikkiopistossa jokaisen ihmisen ainutlaatuisuutta kunnioitetaan ja huomioidaan opetuksessa ja kohtaamisessa, niin yksilönä kuin ryhmän jäsenenäkin.
- Armollisuus, kannustaminen, pitkäjänteisyys ja kärsivällisyys kuuluvat olennaisena osana lasten ja nuorten kanssa työskentelyyn.
- Opetuksessa edistetään sukupuolten yhdenvertaisuutta ja kunnioitetaan sukupuolten moninaisuutta.
- Opetus tukee ihmisenä kasvamista kehittämällä ajattelun taitoja ja luovuutta.

Ilo

- Vuosaaren musiikkiopistossa lähtökohtana niin opetuksessa kuin myös esiintymisissä sekä lapsen ja nuoren vuorovaikutuksessa on tavoitteena, että harrastus tuottaa iloa ja mielihyvää sekä positiivisia onnistumisen kokemuksia – opetuksen laadusta tinkimättä. Näin musiikista muodostuu pysyvä elinikäinen harrastus, joillekin jopa perusta ammattiopintoihin.

Yhteisöllisyys

- Vuosaaren musiikkiopisto lisää alueen eritaustaisten perheiden kanssakäymistä niin lasten ja nuorten kuin myös vanhempien välillä. Kiinnostus taiteisiin, musiikkiin ja tanssiin yhdistää.
- Suzuki-menetelmän soveltavaan käyttöön kuuluu perheiden mukaan ottaminen jo heti alusta alkaen myös soittotunneille. Tätä kautta luodaan hyvät ja toimivat suhteet koko perheeseen, jolloin yhteisöllisyys muodostuu erittäin luontevaksi osaksi musiikkiopiston toimintaa. Tästä yhtenä osoituksena mainio Näppäri-toiminta, jossa esiintymismatkoilla ja harjoituksissa vanhemmat ovat aktiivisesti mukana, osa jopa soittamassa.
- Vuosaaren musiikkiopisto pyrkii luomaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

3. Oppimiskäsitys

Vuosaaren musiikkiopiston opetussuunnitelma perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija, joka oppii asettamaan tavoitteita ja toimii niiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että muiden kanssa. Into kehittää omaa osaamista syntyy myönteisistä tunnekokemuksista, oppimisen ilosta ja uutta luovaa toimintaa edistävästä oppimisesta. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa, samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Oppiminen on yksilöllinen, pitkäjänteinen ja kokonaisvaltainen opiskeluprosessi, joka tähtää elinikäisen musiikkisuhteen syntymiseen. Opiskelu on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja sen oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

Työskentely tapahtuu erilaisissa tilanteissa opettajan ohjauksessa, vuorovaikutuksessa opettajan ja oppilaan tai ryhmän kanssa sekä itsenäisesti. Myös perheen ja muun lähipiirin merkitys otetaan huomioon. Oikeiden ergonomisten työskentelyasentojen ja tekniikoiden löytämiseksi on tärkeää, että oppilas saa henkilökohtaista opastusta.

Opettajalla on keskeinen merkitys opiskelutaitojen kehittämisessä sellaiseksi, että erilaisten oppijoiden edistyminen on mahdollista. Näin hyvinvointi, kulttuurillinen osallisuus ja kiinnostus musiikin harjoittamiseen säilyy ja lisääntyy.

4. Oppimisympäristöt ja työtavat

Vuosaaren musiikkiopiston taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa taiteenalan opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Vuosaaren musiikkiopisto pyrkii siihen, että oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia, tukevat lapsen ja nuoren kasvua ja oppimista sekä antavat onnistumisen kokemuksia. Avoin ilmapiiri tuo myönteisyyttä ja on rohkaiseva. Oppilaalle annetaan mahdollisuus asettaa omia tavoitteita, häntä kannustetaan ja innostetaan työskentelemään aktiivisesti ja itsenäisesti sekä toisten kanssa. Lapsia ja nuoria tuetaan löytämään sopivia harjoittelutottumuksia sekä kehittämään taitoja tavoitteelliseen ja pitkäjänteiseen opiskeluun. Opetuksessa painottuvat yhdessä opiskelu ja oppiminen.

Monipuolisten oppimisympäristöjen tarkoituksena on tukea oppilaiden kasvua ja innostaa heitä oppimiseen. Ne myös tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt luovat edellytykset taiteenalalle ominaiseen aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Vuosaaren musiikkiopisto pyrkii luomaan edellytyksiä myös taiteiden välisen osaamisen kehittämiseksi. Muiden taidelajien kanssa pyritään aktiiviseen vuorovaikutukseen mahdollisuuksien mukaan.

Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva osaamisen karttuminen. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintätekniikan tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden taiteenalan opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja.

Vuosaaren musiikkiopistolla on käytössä toimivat ja asianmukaiset opetustilat. Osa opetuksesta tapahtuu alueen opistoilla. Myös alueen asukastaloissa, Saseka-, Gabro- ja Parkki-talossa on opetusta. Rytmipuolen opetus tapahtuu pääosin Parkki-talossa, jossa on opetukseen soveltuvat tilat ja laitteisto.

Opetus annetaan etupäässä suomen kielellä, mutta tarvittaessa myös muut kielet, kuten englanti ja ruotsi ovat mahdollisia.

Opiskeluympäristössä otetaan huomioon, että työskentely on pitkäjänteistä, oppiminen tapahtuu vähitellen ja vaatii aikaa. Oppiminen perustuu tekemällä oppimiseen, suunnitelmallisuuteen sekä kykyyn arvioida omaa oppimistaan.

Kuva: Vuosaaren musiikkiopiston ja Itä-Helsingin musiikkiopiston Näppärit esiintymässä yhdessä "Nuori soittaa" -tapahtumassa Kuopiossa marraskuussa 2015.

5. Oppilaitoksen toimintakulttuuri

Toimintakulttuuri

Vuosaaren musiikkiopiston musiikin taiteen perusopetuksen oppilaitoksen toimintakulttuuri muotoutuu työtä ohjaavien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä sen jäsenten ajattelu- ja toimintatavoista. Yhteinen toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa ja vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja kestävää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus. Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen.

Vuosaaren musiikkiopiston toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä. Olennaista toimintakulttuurin kehittämisessä on oppilaitoksen johtaminen sekä opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi. Avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta tarvitaan sekä oppilaitosyhteisön sisäisessä että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Vuosaaren musiikkiopistossa tavoitteena on luoda oppimista ja kestävää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria. Arjessa pyritään aitoon kohtaamiseen sekä välittävään ja kunnioittavaan vuorovaikutukseen, joiden avulla syntyy kokemus osallisuudesta. Oppilaitoksen sisällä sekä huoltajien ja muiden tahojen kanssa pyritään avoimeen ja rakentavaan vuorovaikutukseen.

Soitonopetuksessa käytetty Suzuki-menetelmä luo toimintaan yhteisöllisyyttä. Oppilaat ja vanhemmat seuraavat toistensa tunteja jo jopa ennen varsinaisten opintojen alkamista sekä opintojen edetessä. Toisten oppituntien seuraaminen ja yhdessä esiintyminen kuuluvat luontevasti Vuosaaren musiikkiopiston toimintakulttuuriin. Myös vanhemmat tutustuvat toisiinsa tavatessaan lastensa soittotunneilla ja orkesteriharjoituksia kuunnellessaan. Opiston jälkeen tapahtuvassa ryhmäopetuksessa vanhempien aktiivisuus jää vähemmälle, mutta silloin lasten välille muodostuu hyvä yhteishenki. Opistoilla opetettaessa yhteistyö opistojen henkilökunnan kanssa tiivistyy.

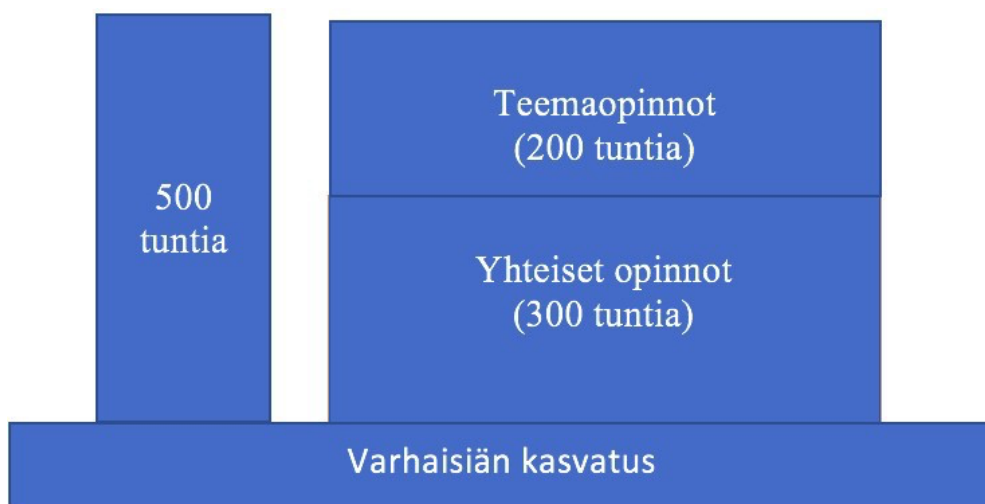
6. Opintojen laajuus ja rakenne

Opintojen laajuus

Vuosaaren musiikkiopiston taiteen perusopetuksen musiikin yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia. Varhaisiän kasvatus edeltää yhteisiä opintoja. Vuosaaren musiikkiopisto päättää vuosittain tarjottavista varhaisiän kasvatuksen ikäryhmistä ja valmentavan opetuksen järjestämisestä. Varhaisiän musiikkikasvatuksen laajuutta ei ole erikseen määritetty, se riippuu siitä, miten pitkään oppilas osallistuu kyseiseen opetukseen. Varhaisiän musiikkikasvatukseen voi sisältyä instrumenttiopintoihin valmentavaa opetusta.

Annettava opetus mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen musiikin yleisen oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen saavuttamisen. Yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta järjestettäessä pyritään joustavuuteen niin, että taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

Opintojen rakenne

Yleisen oppimäärän opinnot muodostuvat musiikin yhteisistä opinnoista ja teemaopinnoista sekä mahdollisesta varhaisiän kasvatuksesta. Yhteisten opintojen ja teemaopintojen valtakunnalliset tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä varhaisiän kasvatuksen yleiset tavoitteet määritellään taiteenaloittain. Taiteen perusopetusta voidaan järjestää myös aikuisille, mutta lapset ja nuoret ovat etusijalla opiskelupaikkoja myönnettäessä.

Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on musiikin perustaitojen hankkiminen. Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentaminen. Vuosaaren musiikkiopiston teemaopintojen tarjonnasta päätetään lukuvuosittain.

Yhteiset opinnot (300 tuntia) jakautuvat seuraavasti:

Musiikkitaito 1 (100 tuntia)

Musiikkitaito 2 (200 tuntia).

Teemaopinnot (200 tuntia):

Oppilas valitsee instrumenttiopintojen (Soittimen syventävät opinnot 1–2) lisäksi 1–2 opintokokonaisuutta seuraavista:

Musiikkitekniologia (50 tuntia)

Musiikin hahmotusaineet tai historia syventymiskohteena (50 tuntia)

Pop/jazz-lauluryhmä (50 tuntia)

Tanssi (50 tuntia).

Vuosaaren musiikkiopisto määrittelee yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Varhaisiän kasvatuksen tavoitteet, sisällöt ja laajuus päätetään opetussuunnitelmassa. Varhaisiän kasvatusta ja osa yhteisistä sekä teemaopinnoista on mahdollista järjestää yhdessä laajan oppimäärän kanssa. Myös opintojen järjestäminen yhteistyöoppilaitosten kanssa on mahdollista.

Opiskelija saa päättötodistuksen, kun hän on suorittanut yhteiset opinnot 300 tuntia sekä teemaopintoja vähintään 200 tuntia.

7. Yleisen oppimäärän yhteiset tavoitteet

Yleisen oppimäärän yhteiset tavoitteet

Taiteen perusopetuksen musiikin yleisen oppimäärän tavoitteena on elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden edistäminen. Musiikin yleisen oppimäärän opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen sekä taiteesta nauttimiseen. Oppilaita kannustetaan pohtimaan taiteen merkitystä omassa elämässä sekä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä taiteen keinoin.

Yleisen oppimäärän tavoitteena on oppimisen ilon, opiskelumotivaation ja luovan ajattelun edistäminen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet ja lähtökohdat. Oppilasta kannustetaan ja ohjataan valitsemaan itselleen merkityksellisiä tapoja tehdä taidetta.

Yleisen oppimäärän opinnoissa oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat taiteenalanensa ilmaisukeinoja moniaistisesti. Opetus tukee oppilaiden ajattelun taitojen ja monilukutaidon kehittymistä myös taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntämällä. Oppilaita kannustetaan tutustumaan musiikkiin historiallisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

TAVOITTEET

Soittaminen ja laulaminen

Opetuksen tavoitteena on

- tutustuttaa oppilas valitsemaansa instrumenttiin tai instrumentteihin
- ohjata oppilasta harjoittelemaan soittamisen, laulamisen ja yhteismusisoinnin perustaitoja
- ohjata oppilasta musiikin merkitsemistapojen ymmärtämiseen ja lukemiseen
- ohjata oppilasta omaksumaan hyviä harjoittelutapoja ja harjoittelemaan säännöllisesti
- ohjata oppilasta kuulonsuojeluun sekä soittamisen ja laulamisen ergonomiaan.

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- tarjota oppilaalle tilaisuuksia esiintymisen harjoitteluun
- ohjata oppilasta toteuttamaan oma osuutensa osana musiikillista kokonaisuutta
- ohjata oppilasta musiikilliseen ilmaisuun
- rohkaista oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan musisointiaan ja hahmottamaan musiikkia kuulonvaraisesti
- opastaa oppilasta havainnoimaan myös muiden oppilaiden musisointia
- kannustaa oppilasta kuuntelemaan musiikkia monipuolisesti.

Taiteidenvälinen osaaminen

Opetuksen tavoitteena on

- tarjota oppilaalle tilaisuuksia toiseen taiteenalaan ja sen ilmaisukeinoihin tutustumiseen.

KESKEISET SISÄLLÖT

Musiikin yhteisten opintojen keskeisenä sisältönä ovat musisoinnin perustaitojen harjoittelu, musiikin hahmotuskyvyn sekä itseilmaisun kehittäminen. Opinnoissa tutustutaan erilaisiin musiikin lajeihin ja niiden perusohjelmistoon soittaen, laulaen sekä kuunnellen yksin ja yhdessä.

8. Oppimisen arviointi

Arvioinnin tehtävä

Vuosaaren musiikkiopistossa arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

Arviointi opintojen aikana

Vuosaaren musiikkiopistossa oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta. Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta.

Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Opintojen aikaisessa arvioinnissa otetaan huomioon näissä opetussuunnitelman perusteissa kuvatut taiteenalan yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet. Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Oppilasta perehdytetään musiikin arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista. Tiedotus tapahtuu oppitunneilla, mahdollisissa vanhempainilloissa, Vuosaaren musiikkiopiston internet-sivuilla sekä tarvittaessa tiedotteilla. Lisäksi musiikissa suoritetuista opintokokonaisuuksista annetaan myös yksilöllistä palautetta mahdollisuuksien mukaan.

Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu.

Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen musiikin yleisen oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut sekä yleisen oppimäärän yhteiset opinnot että teemaopinnot. Oppilaalle annetaan pyydettäessä osallistumistodistus suorittamistaan musiikin yleisen oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus

- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän yhteiset opinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän teemaopinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä.
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettyä osallistumistodistus suorittamistaan musiikin yleisen oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

9. Musiikki

Vuosaaren musiikkiopiston musiikin yleisen oppimäärän taiteen perusopetuksen tehtävänä on luoda edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja musiikin elämänikäiselle harrastamiselle. Tavoitteena on tukea oppilaan omaehtoista musiikin harrastamista. Opiskelussa korostuvat musiikin harrastamisen ja yhteismusisoinnin ilo sekä oppilaan vapaus toteuttaa itseään oman musiikin tekemisen ja kokemisen kautta.

Oppilasta kannustetaan esteettisen ja luovan ajattelun sekä sosiaalisten taitojen kehittämiseen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan lähtökohdat ja kiinnostuksen kohteet sekä tuetaan oppilaiden myönteisen minäkuvan ja terveen itsetunnon kehittymistä. Opintojen edetessä oppilas oppii tunnistamaan musiikilliset vahvuutensa ja löytää omat tapansa musiikin harrastamiseen. Oma musiikkiharrastus asettuu osaksi elävää ja toimivaa musiikkikulttuuria sekä koko taiteiden kenttää.

9.1. Varhaisiän musiikkikasvatus

Varhaisiän musiikkikasvatukseen voi sisältyä instrumenttiopintoihin valmentavaa opetusta. Vuosaaren musiikkiopisto päättää vuosittain tarjottavista ikäryhmistä ja valmentavan opetuksen järjestämisestä.

TAVOITTEET

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteena on, että

Lapsi tutustuu musiikin elementteihin oman aktiivisen kokemuksen kautta ja saa musiikillisia elämyksiä, valmiuksia sekä taitoja, jotka muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmille musiikkiopinnoille.

- Leikinomaisella toiminnalla edistetään lapsen itsetuntoa, ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia.
- Kokemuksia ja elämyksiä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet.

SISÄLLÖT

- Musiikin elementit – rytmi, muoto, harmonia, melodia, dynamiikka ja sointiväri – muodostavat opetuksen keskeisen sisällön.
- Elämysten avulla - leikin, liikkeen, mielikuvituksen ja kommunikoinnin keinoin - harjaannutetaan lapsen musiikillista muistia ja musiikin kuunteluvalmiuksia sekä tuetaan hänen kognitiivista, emotionaalista, motorista ja sosiaalista kehitystään.
- Opetus perustuu osallistujia aktivoivaan toimintatapaan, joka etenee prosessimaisesti helposta haastavampaan. Opetuksen lähtökohtina ovat tekemällä oppiminen, luovuuden hyödyntäminen, moniaistisuus ja elämyksellisyys.
- Työtapoina käytetään: laulamista ja loruttelua, soittamista, liikkumista ja rytmiikkaa, kuuntelua ja leikkiä.

LAAJUUS

Varhaisiän musiikkikasvatuksen oppituntien pituus on 30–60 minuuttia kerran viikossa ja opetusta annetaan vauvaiästä esiopistolaisiin. Valmentavan opetuksen oppilaat voivat olla myös alaopistoikäisiä.

Varhaisiän musiikkikasvatuksen ryhmät muodostetaan pääsääntöisesti syntymävuoden mukaan:

- Perheryhmät 0–2-v lapset, tunneilla oman aikuisen kanssa
- Leikkiryhmät 3–5-v lapset, tunneilla ilman huoltajaa
- Soitinryhmät 5–8-v lapset: valmentava opetus, soitinvalikoima vaihtelee vuosittain.

9.2. Musiikin yhteiset opinnot

Vuosaaren musiikkiopiston yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen ja yhteismusisoinnin perustaitojen kehittäminen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden vahvuudet, lähtökohdat ja kiinnostuksen kohteet. Yksittäinen opintokokonaisuus voi sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta.

TAVOITTEET

Halutessaan oppilas voi antaa näytteen osaamisestaan joka arvioidaan.

Soittaminen ja laulaminen

Opetuksen tavoitteena on

- tutustuttaa oppilas valitsemaansa instrumenttiin tai instrumentteihin
- ohjata oppilasta harjoittelemaan soittamisen, laulamisen ja yhteismusisoinnin perustaitoja
- ohjata oppilasta musiikin merkitsemistapojen ymmärtämiseen ja lukemiseen
- ohjata oppilasta omaksumaan hyviä harjoittelutapoja ja harjoittelemaan säännöllisesti.

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- tarjota oppilaalle tilaisuuksia esiintymisen harjoitteluun
- ohjata oppilasta toteuttamaan oma osuutensa osana musiikillista kokonaisuutta
- ohjata oppilasta musiikilliseen ilmaisuun
- rohkaista oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan musisointiaan ja hahmottamaan musiikkia kuulonvaraisesti
- opastaa oppilasta havainnoimaan myös muiden oppilaiden musisointia
- kannustaa oppilasta kuuntelemaan musiikkia monipuolisesti.

Taiteidenvälinen osaaminen: Opetuksen tavoitteena on tarjota oppilaalle tilaisuuksia toiseen taiteenalaan ja sen ilmaisukeinoihin tutustumiseen.

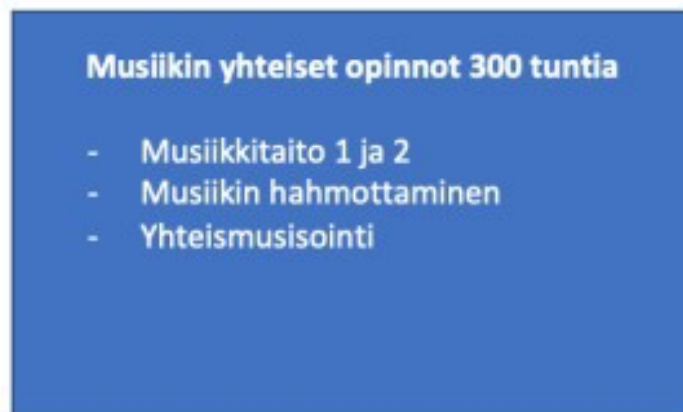
KESKEISET SISÄLLÖT

Vuosaaren musiikkiopiston musiikin yhteisten opintojen keskeisenä sisältönä ovat musisoinnin perustaitojen harjoittelu, yhteismusisointi ja musiikin hahmotuskyvyn kehittäminen. Opinnoissa tutustutaan erilaisiin musiikin lajeihin ja niiden perusohjelmistoon soittaen, laulaen ja kuunnellen. Opetukseen sisältyy myös tutustumista muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin.

Soitinopintojen (Musiikkitaito 1 ja 2) alkuvaihe vaihtelee huomioiden yksilölliset opintopolut, tarpeet ja aiemmat opinnot. Osa aloittaa opintonsa erilaisissa alkeisryhmissä, pienryhmäopetuksessa ja osa yksilöopetuksessa. Suzuki-menetelmää käytetään oppilaitoksessa soveltuvien osien. Musiikin hahmottaminen kulkee rinnakkain soitinopintojen kanssa ja varsinkin alkuvaiheessa sisältyy sekä soitinopintoihin että yhteismusisointiin.

Yhteismusisointia tapahtuu monella eri tasolla ja eri muodoissa. Ulospäin näkyvintä on orkesteritoiminta. Tämän lisäksi yhteismusisointia tapahtuu erilaisissa pienryhmissä ja pienemmissä kokoonpanoissa. Jousisoittimissa yhteismusisointi aloitetaan heti alkuvaiheessa. Suzuki-menetelmän käytöstä johtuen kuuntelukasvatus on tärkeässä osassa Vuosaaren musiikkiopiston opetuksessa.

LASKENNALLINEN LAAJUUS

Musiikin yhteiset opinnot koostuvat erilaisista kokonaisuuksista huomioiden oppilaiden erilaiset opintopolut. Orkesteri-opinnot / yhteismusisointi (30 min – 90 minuuttia/viikko) kuuluvat kaikille orkesterisoittimien soittajille. Pianistit ja muiden soitinten soittajat osallistuvat orkesteritoimintaan mahdollisuuksien mukaan sekä projektiluonteisesti että säännöllisesti. Lisäksi pianistit soittavat nelikätisiä kappaleita, joiden konsertti on jo muodostunut traditioksi.

Instrumenttiopintojen (Musiikkitaito 1 ja 2) kesto vaihtelee tarpeen mukaan yksilöopetuksesta (30–45 min/viikko) pienryhmäopetukseen (30–60 min/viikko) sekä ryhmäopetukseen (30–90 min/viikko). Suzuki-menetelmän mukaisesti oppilaat kuuntelevat toistensa opetusta jopa ennen varsinaisten opintojen aloitusta sekä käyvät ryhmätunneilla. Vuosaaren musiikkiopisto pitää tärkeänä, että voi tarjota oppilaalle yksilöllisen opintopolun.

Yhteisiä opintoja ja teemaopintoja on mahdollista tehdä sekä rinnakkain että peräkkäin.

Musiikin yhteisten opintojen opintokokonaisuudet

Musiikkitaito 1 (100 tuntia)

Opetus sisältää viikoittain oman soitto- tai laulutunnin joko yksilö- tai ryhmäopetuksena. Lisäksi oppilaalla on mahdollisuus osallistua teemaopintoina toteutettaviin yhteismusisointia ja musiikin hahmottamista tukeviin opintoihin. Jokainen tunti sisältää suullista palautetta sekä aktivointia itsearviointiin. Opintokokonaisuuden lopuksi opettaja ja oppilas pohtivat, onko tavoitteet saavutettu.

Opintokokonaisuus on suoritettu, kun tavoitteet yhdessä todetaan saavutetuksi.

Oppilas:

- tutustuu valitsemaan soittimeen ja soittamisen tai laulamisen perustaitoihin
- soittaa tai laulaa pieniä kappaleita, jotka ovat tempoiltaan ja tunnelmiltaan erilaisia
- saa valmiuksia ulkoa ja kuulonvaraisesti soittamiseen/laulamiseen
- harjoittelee hyvän soittoasennon hallintaa tai laulutunneilla tutustuu terveeseen äänenkäyttöön
- oppii hyviä harjoittelutapoja
- saa esiintymisharjoitusta
- tutustuu yhteismusisointiin
- tutustuu erilaisiin musiikin merkitsemistapoihin (esim. nuotinluku, sointumerkit, rakenne jne.)
- saa valmiuksia musiikin kuuntelemiseen.

Musiikkitaito 2 (200 tuntia)

Opetus sisältää viikoittain oman soitto- tai laulutunnin joko yksilö- tai ryhmäopetuksena. Lisäksi oppilaalla on mahdollisuus osallistua teemaopintoina toteutettaviin yhteismusisointia ja musiikin hahmottamista tukeviin opintoihin. Jokainen tunti sisältää suullista palautetta sekä aktivointia itsearviointiin. Opintokokonaisuuden lopuksi opettaja ja oppilas pohtivat, onko tavoitteet saavutettu.

Opintokokonaisuus on suoritettu, kun tavoitteet yhdessä todetaan saavutetuksi.

Kokonaisuuteen osallistuminen edellyttää musiikkitaito 1-kokonaisuuden suorittamista.

Oppilas

- soittaa kappaleita, jotka edustavat eri tyylejä ja tyylikausia
- syventää musiikillista ilmaisuaan
- tuottaa omaa musiikkia improvisoiden ja säveltäen
- kehittää nuotinlukutaitoaan
- soittaa ja laulaa nuoteista sekä kuulonvaraisesti
- syventää soittoteknistä osaamistaan
- oppii harjoittelemaan itsenäisesti ja säännöllisesti
- harjoittelee esiintymistä
- tutustuu eri sävellajeihin esim. asteikkojen avulla
- opettelee hahmottamaan harjoittelemiensa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia

- kehittää yhteismusisointitaitojaan
- oppii hahmottamaan soittamaansa musiikkia osana aikakauden kulttuurista kenttää tutustuen myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin hyödyntämällä esim. liikkeen, sanataiteen ja kuvan mahdollisuuksia.

Kuva: Yhteismusisointi on hauskaa! Vuosaaren musiikkiopiston Näppärit, kuva Heikki Tuuli.

9.3. Musiikin teemaopinnot

Vuosaaren musiikkiopisto teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen kehittäminen edelleen. Yksittäinen opintokokonaisuus voi sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta. Tavoitteena on, että oppilas löytää opintojen aikana oman musiikillisen ilmaisutapansa. Opetuksessa painotetaan yhteismusisointia ottaen huomioon oppilaan valmiudet ja kiinnostuksen kohteet.

Teemaopintoja voi halutessaan suorittaa samanaikaisesti yhteisten opintojen kanssa. Jokainen tunti sisältää suullista palautetta sekä aktivointia itsearviointiin. Opintokokonaisuuden lopuksi opettaja ja oppilas pohtivat, onko tavoitteet saavutettu. Vuosaaren musiikkiopisto päättää järjestettävistä teemaopinnoista lukuvuosittain.

Opintokokonaisuus on suoritettu, kun tavoitteet yhdessä todetaan saavutetuksi.

TAVOITTEET

Soittaminen ja laulaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kehittämään instrumentti/laulu- ja yhteismusisointitaitojaan oman kiinnostuksensa mukaisesti
- tukea oppilaan säännöllistä harjoittelua
- ohjata oppilasta käyttämään musiikin hahmottamistaitojaan musisointinsa tukena
- ohjata oppilasta kuulonsuojeluun.

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta esiintymään erilaisissa tilanteissa ja kokoonpanoissa
- ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun
- ohjata oppilasta improvisointiin, sovittamiseen ja säveltämiseen.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan omaa musisointiaan myös osana musiikillista kokonaisuutta
- tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi ja motivoituneeksi musiikin kuuntelijaksi
- opastaa oppilasta hahmottamaan ja jäsentämään musiikkia kuulonvaraisesti.

Taiteidenvälinen osaaminen

Opetuksen tavoitteena on

- tarjota oppilaalle tilaisuuksia luovaan tekemiseen ja taiteidenväliseen työskentelyyn.

KESKEISET SISÄLLÖT JA LASKENNALLISET LAAJUUDET

Musiikin teemaopintojen keskeisenä sisältönä ovat musiikillisten taitojen monipuolinen harjoittelu. Ohjelmiston valinnassa otetaan huomioon oppilaiden kiinnostuksen kohteet. Opinnoissa syvennetään musiikin lajien ja muiden taiteenalojen ilmaisukeinojen tuntemusta. Yhteisten opintojen jälkeen tai niiden rinnalla oppilas valitsee vapaavalintaisia teemaopintoja.

Vuosaaren musiikkiopiston teemaopintoja ovat: Soittimen syventävät opinnot 1–2, Musiikkiteknologia, *Musiikin hahmotusaineet tai historia syventymiskohteena*, *Pop/jazz- lauluryhmä* ja *Tanssi*.

Soittimen syventävät opinnot 1 ovat kaikille pakollisia. Tämän lisäksi oppilas voi valita opintojaksoista 1–2 kurssia. Teemaopinnot voivat olla myös pelkästään instrumenttiopintoja (Soittimen syventävät opinnot 1 ja 2).

Soittimen syventävät opinnot 1–2 (100 - 200 tuntia)

Oppilas

- soittaa ja laulaa erityyisiä kappaleita eri aikakausilta
- kehittää nuotinlukutaitoaan ja kuulonvaraista soittoa ja laulua
- opettelee hahmottamaan harjoittelemiensa teosten musiikillisia rakenteita ja kokonaisuuksia
- harjoittaa käytännön muusikon taitoja, esim. säestäminen ja transponointi
- harjoittaa yhteismusisointia erilaisissa kokoonpanoissa
- esiintyy säännöllisesti mahdollisuuksien mukaan erilaisissa esiintymistilanteissa
- syventää tietämystään eri sävellajeihin esim. asteikkojen avulla
- luo omaa musiikkia: improvisoi, säveltää, sovittaa
- kykenee ylläpitämään ja harjoittamaan soittotaitoaan itsenäisesti
- saa valmiuksia elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- oppii hahmottamaan soittamaansa musiikkia osana aikakauden kulttuurista kenttää ja tutustuu myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin hyödyntämällä esim. liikkeen, sanataiteen ja kuvan mahdollisuuksia.

Musiikkiteknologia (50 tuntia)

Oppilas

- saa kuvan musiikkiteknologian mahdollisuuksista musiikin tekemisessä
- oppii käyttämään erilaisia musiikinteko- ja äänenmuokkausohjelmia ym. välineinä oman musiikin luomiseen
- tutustuu sävellyksen ja sovituksen periaatteisiin
- tutustuu mahdollisuuksiin käyttää musiikkiteknologiaa live-esityksissä.
- Sisältö:
- * äänen tallentaminen ja editointi (esim. konsertin tai bändin äänitys esim. Zoom-tallentimella),
- * sekvensseriohjelmaan tutustuminen,
- * miksaamiseen tutustuminen tai
- * elektronisen musiikin sävellys ("Biitti-paja").
- Ryhmä kokoontuu kerran viikossa tai periodimuotoisesti.
- Oppisisällöistä ja toteutuksista päätetään lukuvuosittain.

Musiikin hahmotusaineet tai historia syventymiskohteena (50 tuntia)

Oppilas

- kehittää melodian, rytmien, harmonian, dynamiikan ja muodon hallintaa
- kehittää improvisointi- ja sävellystaitojaan
- oppii keskeistä musiikin käsitteistöä ja terminologiaa
- oppii hahmottamaan musiikkia
- saa käsityksen länsimaisen taidemusiikin historiasta, osaa asettaa soittamansa tai kuulemansa musiikin aikajalalle
- tutustuu tärkeimpiin tyylisuuntiin ja säveltäjiin
- osallistuu mahdollisuuksien mukaan konsertteihin, yleisöluentoihin ja muihin musiikkitapahtumiin
- Ryhmä kokoontuu kerran viikossa tai periodimuotoisesti.
- Oppisisällöistä ja toteutuksista päätetään lukuvuosittain.

Pop/jazz-lauluryhmä (50 tuntia)

Oppilas

- laulaa ikätasolleen ja osaamiselleen sopivassa yhtyeessä
 - oppii kuuntelemaan muiden laulua ja sopeuttamaan oman äänensä kuoroon.
 - oppii erilaisia yhdessä laulamisen tapoja.
- Ryhmä kokoontuu kerran viikossa tai periodimuotoisesti.
 - Oppisisällöistä ja toteutuksista päätetään lukuvuosittain.

Tanssi (50 tuntia)

Oppilas

- tutustuu tanssiopintoihin ja tanssiin harrastusmuotona
 - harjoittelee tanssin perustaitoja ja niihin liittyviä motorisia taitoja.
 - harjoittelee kuulemaan musiikin ja liikkeen yhteyttä
 - kokee tanssin iloa
 - oppii myönteistä suhtautumista kehoonsa
- Sisältö: Oppilas osallistuu Vuosaaren musiikkiopiston tanssinopetukseen.
 - Ryhmä kokoontuu kerran viikossa tai periodimuotoisesti.
 - Tanssilajeista ja tarjonnasta päätetään lukuvuosittain.

Yhteiset opintokokonaisuudet sisältävät sekä lähiopiskelua että omaa harjoittelua. Opetuksessa käytetään monipuolisia työtapoja.

Opintokokonaisuus on suoritettu, kun tavoite yhdessä opettajan kanssa todetaan saavutetuksi.

9.4. Aikuisten musiikin opetus

Vuosaaren musiikkiopistossa aikuisten opetuksessa noudatetaan musiikin yleisen oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Aikuisten musiikin opetusta järjestettäessä otetaan huomioon aikuisten harrastajien toisistaan poikkeavat musiikilliset valmiudet ja kiinnostuksen kohteet. Opetuksessa korostuu opiskelijan oma-aloitteisuus sekä hänen tarpeensa ja kykynsä ohjata omaa oppimistaan. Osallistuminen opiskelun suunnitteluun ja arviointiin ovat onnistuneen opiskelun edellytyksiä. Sosiaalinen vuorovaikutus ja yksilöllisten tarpeiden huomioon ottaminen sekä kannustava ja myönteinen palaute ovat myös aikuisten oppimisessa tärkeitä.

9.5. Työtavat musiikin opetuksessa

Vuosaaren musiikkiopistossa työtapojen valinnan lähtökohtana ovat musiikin yleisen oppimäärän tavoitteet sekä oppilaiden tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Tavoitteena on, että valitut työtavat ja opiskeluympäristöt sallivat monipuolisen työskentelyn sekä itsenäisesti että yhteistyössä muiden kanssa. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että oppilaat saavat tilaisuuksia kehittää yhteismusisoinnin taitojaan. Työtapojen valinnalla voidaan vahvistaa myös oppilaan motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Työskentelyssä hyödynnetään teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Oppimaan oppimisen taidot kehittyvät, kun oppilasta ohjataan työskentelyn suunnitteluun ja arviointiin.

Työskentely tapahtuu erilaisissa tilanteissa ja kokoonpanoissa opettajan ohjauksessa, vuorovaikutuksessa opettajan ja oppilaan tai ryhmän kanssa sekä itsenäisesti. Myös perheen ja muun lähipiirin merkitys otetaan huomioon. Oikeiden ergonomisten soittoasentojen ja tekniikoiden löytämiseksi ja juurruttamiseksi, on tärkeää, että soittaja saa henkilökohtaista opastusta. Tämä puolestaan auttaa motivaation säilymiseen ja edistää oppimista.

Yhdessä soittaminen on hauskaa ja innostavaa. Suzuki-menetelmän käytöstä johtuen ryhmässä soittaminen ja erilaiset ryhmäkokoonpanot ovat olennainen ja luonteva osa Vuosaaren musiikkiopiston toimintaa.

9.6. Oppimisen arviointi musiikin opetuksessa

Vuosaaren musiikkiopiston musiikin yleisessä oppimäärässä arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan musiikkiopintojen edistymistä. Siksi se on oleellinen osa jokaista oppimisprosessia ja opettamista. Palautteen ja arvioinnin antamisessa kiinnitetään huomiota erityisesti oppimisprosessiin ja sen aikana tapahtuneisiin muutoksiin. Tavoitteena on, että arviointi tukee oppilaan itsetunnon sekä oppimaan oppimisen, itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin taitojen kehittymistä.

Arviointia suoritettaessa huolehditaan, että arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan tai ominaisuuksiin. Monipuolinen ja rohkaiseva arviointipalaute auttaa oppilasta vähitellen asettamaan opiskelulle myös omia tavoitteita. Lisäksi arvioinnin tarkoituksena on motivoida oppilasta opetuksen aikana ja tuottaa opettajalle tietoa siitä, miten opetusta tulisi jatkossa suunnata.

Arvioinnin tarkoituksena on tukea oppilaan kokonaisvaltaista musiikillista kehittymistä ja rohkaista häntä pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen musiikkiharrastukseen. Arviointi on vuorovaikutteista, kannustavaa ja oppimista edistävää. Oppilaan tulee saada koko opiskelunsa ajan rakentavaa palautetta erilaisissa opiskelutilanteissa. Arvioinnissa keskitytään arvioimaan oppimaan oppimista, itsearviointi- ja vertaisarviointitaitojen kehittymistä.

Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin.

KUVA: Tasotutkinnot ovat vapaaehtoisia. Kevään 2017 todistusten jako ja kukitus.

9.7. Oppilaaksi ottamisen periaatteet

Vuosaaren musiikkiopiston oppilaaksi ottamisesta päättää koulutuksen järjestäjä. Hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita.

Oppilaaksi ottaminen Vuosaaren musiikkiopistoon tapahtuu ilmoittautumisjärjestyksessä ottaen huomioon oppilaitoksen resurssit.

9.8. Oppimäärän yksilöllistäminen

Mikäli oppilas ei erityisten syiden vuoksi kykene opiskelemaan Vuosaaren musiikkiopiston opetussuunnitelman mukaisesti, voidaan opetussuunnitelman tavoitteita yksilöllistää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Tämä mahdollistaa taitojen kehittämisen oppilaan omista lähtökohdista. Tällöin oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, jossa määritellään opiskelun tavoitteet, opiskelu-aika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet, mahdolliset suoritukset ja arviointi yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Mahdollisuudesta yksilöllistää oppimäärää annetaan tietoa huoltajille.

9.9. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa

Vuosaaren musiikkiopisto tekee aktiivista yhteistyötä muiden alueen oppilaitosten, päiväkotien, opistojen, seurakunnan, palvelutalojen sekä muiden alueen toimijoiden ja järjestöjen kanssa.

Vuosaaren musiikkiopisto tekee aktiivisesti yhteistyötä Itä-Helsingin musiikkiopiston kanssa ja järjestää yhteisiä kursseja ja konsertteja mm. Näppäri-toiminnan merkeissä.

Yhteistyö Kaustisen Näppärit ry:n kanssa on myös aktiivista. Näppäri- ja Suzuki-yhteistyön merkeissä on solmittu niin kansallisia kuin kansainvälisiäkin kontakteja. Myös yhteistyö paikallisten yhdistysten kanssa on ollut runsasta. Vuotalo on auliisti antanut tilojaan musiikkiopiston konserttitoiminnan käyttöön.

Orkesteritoiminnassa on läheistä toimintaa sekä kotimaisten että ulkomaisten toimijoiden kanssa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tukema kärkihanke/harrastustunti ja Helsingin kaupungin tukema Rytmimajakka-yhteishanke ovat tiivistäneet yhteistyötä opistojen suuntaan entisestään. Kärkihankkeen/harrastuksen myötä soitonopetusta viedään Vuosaaren opistoille, lasten omaan toimintaympäristöön. Helsingin kaupungin tukemassa Rytmimajakka-hankkeessa Vuosaaren musiikkiopisto, Meri-Helsingin musiikkiopisto, Kallion musiikkiopisto ja Pohjois-Helsingin Bändiopisto ovat yhdistäneet voimansa tavoitteena tarjota harrastustoimintaa lasten ja nuorten omalla asuinalueella. Rytmimajakka-hankkeessa Vuosaaren musiikkiopisto järjestää tanssin- ja pop/jazz-laulunopetusta lähiopistoille.

Huoltajat ovat musiikkiopiston luonnollinen yhteistyökumppani. Saitonopetuksen puolella Suzuki-menetelmän käytöstä johtuen vanhemmat osallistuvat aktiivisesti lastensa harrastustoimintaan. Myös orkesteritoiminta aktivoi vanhempia. Osa vanhemmista on ottanut tavakseen kuunnella orkesteriharjoitukset ja jotkut on innostunut jopa mukaan soittamaan.

9.10. Toiminnan jatkuva kehittäminen

Vuosaaren musiikkiopisto on vireä oppilaitos, joka on saanut vankan jalansijan kehittyvässä ja kasvavassa Vuosaaressa. Tässä olennaisena osana on ollut vanhempien aktiivinen osallistuminen soittotunneille ja orkesteriharjoituksiin. Säännölliset ja runsaat esiintymiset ovat tuoneet musiikkiopiston toiminnan laajaan tietoisuuteen. Myös se, että Vuosaaren musiikkiopiston Näppärit ovat lähteneet yhteistyössä esiintymismatkoille niin Suomeen kuin myös ulkomaille, on otettu perheissä hienosti vastaan. Tämä yhteistyö on oppilaiden motivoinnin lisäksi innostanut myös opettajia kehittämään omaa pedagogista osaamistaan. Taloudellisten resurssien niukkuus on rajoittanut mahdollisuuksia opetuksen monipuolistamiseen.

Vuosaaren musiikkiopiston ilmapiiriä seurataan säännöllisesti mm. kehityskeskusteluin ja pyytämällä oppilailta ja vanhemmilta palautetta. Opettajille tarjotaan mahdollisuuksia lisäkoulutukseen, jos oppilaitoksen taloudellinen tilanne sen sallii.

Tanssin yhdistäminen muihin taiteenlajeihin, mm. musiikkiin ja kuvataiteisiin luo uusia projektiluonteisia mahdollisuuksia aloittaa poikkitaiteellisten hankkeiden harjoittaminen ja esittäminen. Musiikkiteknologian opetus tarjoaa aivan uudet näköalat koreografioiden suunnittelulle ja tuottamiselle. Vuosaaren musiikkiopiston monipuolinen opetusohjelma antaa oivalliset mahdollisuuden kehittää eri taidelajien yhteisiä projekteja.